

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан на ИПФ:

(доц. д-р инж. Невен Кръстев)

УКАЗАНИЯ

ЗА ОРГАНИЗИРАНЕТО И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ И ДИПЛОМНИ ЗАЩИТИ НА АБСОЛВЕНТИТЕ В ИПФ - СЛИВЕН

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите указания са изготвени с цел усъвършенстване организацията на дипломирането като заключителен етап от обучението на абсолвентите в ИПФ – Сливен (ИПФС) за двете образователно-квалификационни степени (ОКС) - „бакалавър“ и „магистър“.

2. Указанията са разработени на базата на Правилника за устройството и дейността на ТУ - София (ПУДТУС) и Закона за Висшето образование (ЗВО) и са задължителни за всички специализиращи катедри в ИПФС.

3. Катедрите изготвят необходимата информация за запознаване на абсолвентите относно организирането и провеждането на дипломните защиты и/или държавните изпити, която се изнася на информационното табло на катедрата.

II. ИЗБОР НА РЪКОВОДИТЕЛ И ТЕМА НА ДИПЛОМНА РАБОТА

1. Ръководителите на катедри организират обявяването на тематики за дипломни работи в срок от един месец от началото на предпоследния семестър на текущия випуск.

2. Студентите трябва да се запознаят със списъка на предлаганите тематики и ръководители на дипломни работи, изложен на информационното табло на катедрата.

3. В края на предпоследния семестър и до две седмици от началото на последния семестър всеки студент от текущия випуск, както и абсолвенти от предишни випуски, трябва да се свърже с техническото лице към катедрата за избор на тема и ръководител на дипломната работа.

4. Допустимо е задаването на група теми, решаващи широкообхватна задача от няколко дипломанта и изискваща работа в екип до определено ниво. И в този случай се спазват всички изисквания към заданието и дипломната работа, включително за самостоятелно разработена част.

5. Ако ръководител на дипломната работа е докторант или външен за катедрата специалист, задължително се предлага и консултант от съответната катедра, чието име се вписва в заданието.

III. ИЗГОТВЯНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМНАТА РАБОТА

1. Ръководителят на дипломанта изготвя задание за дипломна работа в срок от две седмици след избора на тема, което се подписва от консултанта (ако има такъв) и от ръководител катедра.

2. Не по-късно от две седмици преди съответната държавна изпитна сесия, съобразно Графика на учебния процес, заданието за дипломна работа се заверява от УО и се утвърждава от декана на факултета.

3. Официално се изготвят 2 екземпляра на дипломното задание – едно за дипломанта и едно за катедрата.

IV. ПРЕДАВАНЕ И РЕЦЕНЗИРАНЕ НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА

1. Дипломантът след като подготви дипломната си работа, я предава на ръководителя си в рамките на първите три дни от седмицата преди съответната държавна изпитна сесия, съгласно утвърдения график на учебния процес за съответната ОКС за текущата учебна година. Ръководителят на дипломанта прави предложение за рецензент и предоставя дипломната работа на техническото лице в катедрата до края на седмицата преди съответната държавна изпитна сесия.

2. Организацията по изготвяне на рецензия и допускане до защита на дипломната работа се прави от съответната катедра, в срок, съобразно Графика на учебния процес.

3. В началото на обявената в учебния график седмица за провеждане на държавната изпитна сесия дипломантът е длъжен да се запознае с рецензията и подготви отговор на направените забележки.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОТИЧАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ „УЧИТЕЛ ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА“

1. Обучаващите се за ОКС „бакалавър“ полагат интегриран държавен практико-приложен изпит за придобиване на професионална квалификация „учител по професионална подготовка“.

2. До изпит се допускат всички студенти изпълнили успешно всички предвидени в учебния план за професионална квалификация „учител“ задължения – изпит, практики и др.

3. Учебен отдел изготвя изпитен протокол за провеждане на държавния изпит, съдържащ имената на всички студенти, имащи право да се явят на държавния изпит.

5. Държавните комисии за провеждане на държавния изпит по чл. 103 (1) от ПУДТУС се назначават от Ректора на ТУ – София по доклад от ръководителя на обучаващата катедра за всеки випуск абсолвенти.

6. Информацията за провеждането на държавния изпит се обявява публично на информационното табло на катедрата минимум една седмица преди седмицата за провеждане на държавния изпит, упомената в графика на учебния процес на випуска.

7. Държавният изпит се провежда по регламент, определен от обучаващата катедра, за който студентите предварително се информират.

8. Една седмица преди датата на провеждане на държавния изпит всеки абсолвент предава на експерта на катедрата методическа разработка по избор на изнесен от него урок по време на преддипломната педагогическа практика (ППП). Разработката се оформя на хартиен носител в официална подвързия (папка с меки/твърди корици, с/без спирала).

9. Държавният изпит включва:

- презентация на методическата разработка;
- задаване на въпроси от членовете на комисията по представената методическа разработка, както и въпроси, свързани с ППП;
- отговори на абсолвента на зададените въпроси от членовете на комисията.

10. Крайната оценка във вид на цяло число за всеки абсолвент се формира като средно аритметична от оценката, получена по време на ППП, и оценката от презентацията.

11. В залата, където се провежда държавния изпит, могат да присъстват и външни на комисията лица.

12. След завършване на оценяването оценките се нанасят в изпитния протокол, който се подписва от всички присъствали членове на комисията. Оценката е окончателна.

13. Абсолвенти, които не са положили успешно държавния изпит, се допускат до повторно явяване на следваща сесия, съгл. чл. 103 (7) от ПУДТУС.

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОТИЧАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

1. Обучаващите се за ОКС „бакалавър“ или „Магистър“ по някои от специалностите полагат държавен изпит (съгласно учебния план).

2. До държавен изпит се допускат всички студенти изпълнили успешно всички предвидени в учебния план задължения – изпити, практики и др. Всеки студент, след успешно приключване на всички предвидени за семестриалното обучение задължения (изпити, практики, проекти и др.), е длъжен да провери своето студентско състояние в УИСС и при разминаване да се свърже с Учебен отдел.

3. Учебен отдел изготвя изпитен протокол за провеждане на държавния изпит, съдържащ имената на всички студенти, имащи право да се явят на държавния изпит.

5. Държавните комисии за провеждане на държавния изпит по чл. 103 (1) от ПУДТУС се назначават от Ректора на ТУ – София по доклад от ръководителя на обучаващата катедра за всеки випуск абсолвенти.

6. Информацията за провеждането на държавния изпит се обявява публично на информационното табло на катедрата минимум една седмица преди седмицата за провеждане на държавния изпит, упомената в графика на учебния процес на випуска.

7. Държавният изпит се провежда по регламент, определен от обучаващата катедра, за който студентите предварително се информират.

8. След завършване на оценяването оценките се нанасят в изпитния протокол, който се подписва от всички присъствали членове на комисията. Оценката е окончателна.

9. Абсолвенти, които не са положили успешно държавния изпит, се допускат до повторно явяване на следваща сесия, съгл. чл. 103 (7) от ПУДТУС.

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОТИЧАНЕ НА ДИПЛОМНАТА ЗАЩИТА

1. Дипломната защита се провежда пред държавна комисия, назначена от Ректора на ТУ – София съгл. чл. 103 (1) от ПУДТУС по доклад от ръководителя на специализиращата катедра. Комисията се състои от хабилитирани преподаватели, като по изключение в състава ѝ могат да участват и преподаватели с ОНС „доктор“. Допуска се участието и на външни за ТУС лица (чл. 103 (1)).

2. До дипломна защита се допускат всички студенти изпълнили успешно всички предвидени в учебния план задължения – изпити, практики и др. Всеки студент, след успешно приключване на всички предвидени за семестриалното обучение задължения (изпити, практики, проекти и др.), е длъжен да провери своето студентско състояние в УИСС и при разминаване да се свърже с Учебен отдел.

3. Абсолвентите от ОКС „бакалавър“ се допускат до дипломна защита само след успешно положен интегриран държавен практико-приложен изпит (ако се обучават и по учебен план за придобиване на квалификация „Учител по професионална подготовка“).

4. Дипломните защиты се провеждат със заповед на декана на ИПФС по доклад на ръководителя на специализиращата катедра.

5. Заповедта за дипломна защита се обявява публично на катедрените информационни табла минимум 3 дни преди съответната дата на защитата. В една заповед могат да фигурират само обучаващи се за ОКС „бакалавър“ или само за ОКС „магистър“. В заповедта се указват датата, мястото и часът на защитата, имената на дипломантите и имената на председателя, секретаря и членовете на държавната комисия.

6. В деня на провеждане на дипломните защиты, заповедта се поставя на вратата или на информационното табло пред залата, в която се провежда защитата. Презентацията на дипломантите става според реда, по който са подредени в заповедта.

7. Дипломната защита е публична и на нея могат да присъстват външни за комисията специалисти, студенти, близки на абсолвентите и т.н.

8. Дипломната защита протича по следния ред:

- изложение на дипломанта на същността на дипломната разработка;
- прочитане на рецензията и отговори по нея;
- задаване на въпроси от членовете на дипломната комисия, които се записват в протоколната книга.

9. По реда в заповедта за всеки абсолвент комисията дискутира оценката на дипломната работа и на защитата ѝ. Ако не се постигне консенсус по оценките, решение се взема с просто мнозинство, поотделно за всяка оценка.

10. Държавната изпитна комисия оценява изготвянето на дипломната работа и защитата ѝ с една обща оценка, която е цяло число.

11. След завършване на оценяването оценките се нанасят в протоколната книга и всички присъствали членове на комисията полагат подписите си в нея. При слаба оценка комисията решава дали абсолвентът трябва да направи и защити нова дипломна работа в зададен срок или отново да защити старата дипломна работа съгласно чл. 103 (7) от ПУДТУС, като вписва решението си в протоколната книга.

VIII. ПРАВА И САНКЦИИ ЗА ДИПЛОМАНТИ

1. Абсолвенти, които нямат илюстрационен материал, отговарящ на поставените изисквания, не се допускат до дипломна защита. Същите се явяват на дипломна защита на една от следващите две сесии.

2. Абсолвенти, които по уважителни причини са били възпрепятствани да се явят на дипломна защита се допускат до защита със старото задание на дипломната работа на същата сесия или на следващи сесии, предвидени в графика на съответната учебна година, съгласно чл.103 (5) от ПУДТУС.

3. Абсолвенти, които са предали дипломната си работа в срока, предвиден в заданието, но не са се явили на защита на предвидените сесии, се допускат до защита със следващия випуск, съгласно чл.103 (6) от ПУДТУС.

4. Абсолвенти, които не са защитили успешно дипломната си работа се допускат до повторна защита на следваща сесия, съгласно чл.103 (7) от ПУДТУС.

5. Абсолвенти, които не успеят да разработят дипломната си работа в срок за редовната и поправителните сесии, предвидени за дадения випуск (чл.103 (2) от ПУДТУС), се отписват от ТУ - София. Съгласно чл.103 (8) от ПУДТУС те имат еднократно право да разработят нова дипломна работа с един от следващите випуски, но не по-късно от 5 години от придобиването на статут на абсолвент.

6. Когато след изтичане на зададения срок за разработване на дипломната работа дипломантът представи дипломна работа, а ръководителят не е съгласен със съдържанието ѝ, ръководителят вписва отрицателното си мнение и дипломната работа се предава за рецензиране.

IX. ИЗИСКВАНИЯ

A. Изисквания към дипломното задание

1. Темата на дипломната работа трябва да предполага вземането от абсолвента на конкретни самостоятелни инженерни решения. Във връзка с това дипломната тема не може да се отнася само до проучване или сравнителен анализ на определени технологии, апаратури, стандарти и т.н.

2. Дипломното задание се изготвя, както следва:

- по **образец 1** за ОКС „Бакалавър“;
- по **образец 2** за ОКС „Магистър“.

Задължително се попълват всички точки съгласно настоящите изисквания.

Б. Изисквания към дипломната работа

1. Всяка катедра разработва подробни изисквания към съдържанието на дипломната работа в зависимост от спецификата на тематиките.
2. Изисквания към дипломната работа за ОКС “бакалавър” и ОКС “магистър”:
 - **Приложение 1** – изисквания на катедра „Електротехника, автоматика и информационни технологии“;
 - **Приложение 2** – изисквания на катедра „Механика, машиностроене и топлотехника“.

В. Изисквания към рецензента на дипломната работа

1. Рецензирането на дипломните работи има за цел да установи дали са изпълнени поставените в дипломното задание задачи и общите изисквания към дипломните работи, с оглед допускането на абсолюента до защита на дипломната работа и изготвяне на предложение за оценката ѝ.
2. В случай, че рецензентът предлага абсолюентът да не се допуска до дипломна защита поради съществени недостатъци на дипломната работа, ръководителят на катедрата, ръководителят на дипломната работа и рецензентът в присъствието на абсолюента обсъждат въпроса, след което ръководителят на катедрата взема окончателното решение.
3. Рецензентът оформя рецензията по **образец 3**.
4. Рецензентът е длъжен да предаде в посочения в учебния график срок рецензията и по възможност да присъства на дипломната защита.

Г. Изисквания към защитата на дипломната работа

1. За дипломната защита абсолюентът подготвя устно изложение (**не повече от 10 минути**), включващо темата, целта, резултатите и изводите от дипломната работа, както и илюстрационен материал.
2. Задължително се представят нагледни материали, като илюстрационни табла и/или презентация с използване на аудиовизуални средства. Допуска се спомагателна демонстрация с компютърна анимация, както и демонстрация с действащ макет в рамките на предоставеното време за защита.

Д. Изисквания към секретаря на дипломната комисия

1. За секретар на държавната комисия се назначава член на комисията или друго лице от академичния състав на специализиращата катедра.
2. Преди защитата секретарят на комисията:
 - осигурява протоколната книга и проверява дали в нея има достатъчно свободни страници;
 - предоставя дипломните работи и рецензиите на членовете на държавната изпитна комисия, а след защитата ги предава за съхранение в архива на катедрата. Дипломните работи се съхраняват за срок, не по-малък от три години. Макетите и илюстрационните материали остават при дипломния ръководител.

VIII. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА И ЗАЩИТАТА

1. Оценката за дипломната работа се базира на рецензията, мнението на ръководителя и отговорите на забележките и въпросите, целящи изясняването на самостоятелността на изготвянето на работата и на въпросите за изясняване на правилността на техните решения в дипломната работа.

Настоящите указания, както и пълният комплект образци за изготвяне на дипломни работи, са обсъдени на заседания на катедрените съвети на катедрите и са приети от ФС на ИПФ - Сливен с Протокол № 8/19.05.2022 г.